

مدیریت بودجه ریزی دولتی

تألیف:

بهزاد زارعیان مرادآبادی

جمشید حسنونند

علی نعمتی

سرشناسه :	زارعیان مرادآبادی، بهزاد، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور :	مدیریت بودجه‌ریزی دولتی/ تالیف بهزاد زارعیان مرادآبادی، جمشید حسنوند، علی نعمتی.
مشخصات نشر :	خرم‌آباد: نگاه پارسه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری :	۱۴۴ ص.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۱۴۲-۱-۹
وضعیت فهرست نویسی :	فیفا
موضوع :	بودجه‌ریزی -- ایران
موضوع :	بودجه -- ایران
شناسه افزوده :	حسنوند، جمشید، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده :	نعمتی، علی، ۱۳۴۸ -
رده بندی کنگره :	۱۳۹۵ ۴/۴۲۴۴۴/۴۲۴۴۴ HJ۲۱۵۴
رده بندی دیویی :	۳۵۲/۴۸۰۹۵۵
شماره کتابشناسی :	۴۱۵۴۶۰۱

نام کتاب:	مدیریت بودجه‌ریزی دولتی
تألیف:	بهزاد زارعیان مرادآبادی، جمشید حسنوند، علی نعمتی
ویراستار فنی:	غذیر آزادی
ناشر:	نگاه پارسه
مدیر فنی:	داریوش فتحی سپهر
طرح جلد:	مؤلفین
صفحه آرای:	حدیث مهدوی باغی
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۶
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۱۴۲-۱-۹
قیمت:	۱۵۰۰۰ تومان

آدرس: نشر نگاه پارسه، خرم‌آباد، خیابان امام، چهارراه بانک
 تلفن: ۰۶۶۳۳۳۰۳۶۰۰-۰۹۱۶۷۱۶۳۷۲۷-۰۹۱۶۱۶۱۰۵۶۷
 پست الکترونیکی: Negaheparseh@gmail.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر نگاه پارسه می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکسبرداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی دی، دی وی دی، فیلم قابل صوتی یا تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نگاه پارسه ممنوع بوده و شرعاً حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست

۱	فصل اول: کلیات و مفاهیم بودجه
۱	واژه بودجه
۲	اهمیت بودجه
۲	تاریخچه بودجه
۳	سیر تکاملی وظایف دولت و بودجه
۳	کلاسیک‌ها
۳	مکتب اقتصادی کینزین‌ها
۴	عواملی که باعث مداخله بیشتر دولت در امور اقتصادی شد
۶	مکتب خصوصی‌سازی
۶	تاریخچه بودجه در ایران
۹	تعاریف بودجه
۱۱	فصل دوم: تعاریف و اصول بودجه
۱۱	اصول بودجه
۱۱	۱- اصل سالانه بودن
۱۲	۲- اصل جامعیت
۱۳	۳- اصل وحدت بودجه
۱۴	فواید رعایت اصل وحدت بودجه به قرار زیر است:
۱۴	۴- اصل شمولیت یا تفصیل
۱۵	۵- اصل تخصیص و عدم تخصیص
۱۶	۶- اصل انعطاف‌پذیری
۱۶	۷- اصل تخمینی بودن درآمدها

۱۷	۸- اصل تحدیدی بودن هزینه‌ها
۱۷	۹- اصل تعادل
۱۸	تعادل بودجه در مالیه جدید
۱۸	الف) تعادل مالی
۲۰	ب) تعادل اقتصادی
۲۲	ج) تعادل اجتماعی
۲۳	د) تعادل پولی
۲۵	فصل سوم: بودجه، اقتصاد و مدیریت
۲۵	بودجه و اقتصاد کلان
۲۶	سیاست‌های رتی
۲۸	کسری برآجه و انواع آن
۲۸	انواع کسر بودجه با توجه به دلایل وجودی آن‌ها عبارت‌اند از:
۲۸	الف) کسر بودجه جاری
۲۹	ب) کسر بودجه ناشی از شرایط اقتصادی
۲۹	ج) کسر بودجه مبتنی بر توسعه اقتصادی
۳۰	راه‌های تأمین مالی کسر بودجه
۳۰	روش‌های اعمال سیاست مالی
۳۰	الف) سیاست هزینه‌ای
۳۰	ب) سیاست‌های مالیاتی
۳۱	ج) سیاست قرضه
۳۱	آثار اقتصادی کسری بودجه
۳۳	فصل چهارم: سیکل بودجه
۳۳	تهیه، تنظیم و پیشنهاد بودجه
۳۳	گام اول - پیش‌بینی مقدماتی بودجه
۳۴	گام دوم - تهیه گزارش اقتصادی سالانه
۳۴	گام سوم - بخشنامه بودجه
۳۵	گام چهارم - تهیه و تنظیم بودجه در دستگاه‌ها
۳۶	گام پنجم - بررسی بودجه در معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی
۳۷	گام ششم - ارائه لایحه بودجه
۳۸	بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۰

۴۰	۱- راهبردهای اساسی و جهت‌گیری کلی لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۴۱	۲- سیاست‌های اجرایی لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۴۱	۲-۱- منابع لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۴۲	۲-۲- مصارف لایحه بودجه در سال ۱۳۹۰
۴۵	پیوست‌های بخشنامه بودجه
۴۶	مرحله تصویب بودجه
۴۷	رویه‌های خاص بررسی بودجه
۴۸	انواع بودجه تقدیمی به مجلس
۴۹	وجه غیاب مجلس
۵۰	تخریب بودجه در شرکت‌های دولتی
۵۱	۳- مرحله اجرای بودجه
۵۱	الف) ارجع بودجه
۵۲	ب) مبادله موافقت‌نامه فعالیت‌های جاری و طرح‌های عمرانی
۵۲	ج) تخصیص اعتبار
۵۳	د) مراحل تفصیلی اجرای بودجه «مصرف اعتبار»
۵۴	پیش پرداخت و علی‌الحساب
۵۵	هدف‌های سیستم کنترل بودجه
۵۵	۴- مرحله نظارت بر بودجه
۵۵	۱- نظارت و کنترل قوه مجریه
۵۵	الف) نظارت مالی
۵۶	ب) نظارت عملیاتی
۵۷	۲- نظارت و کنترل قوهی مقننه
۵۷	الف) نظارت قضایی
۵۸	ب) نظارت پارلمانی
۵۹	فصل پنجم: روش‌های تنظیم بودجه
۵۹	روش‌های بودجه‌ریزی
۵۹	الف) پیش‌بینی درآمد
۵۹	روش‌های پیش‌بینی درآمدها
۵۹	۱- روش سال‌ما قبل آخر
۶۰	۲- روش حد متوسط
۶۰	۳- روش پیش‌بینی مستقیم

- ۴- روش سنجیده منظم..... ۶۱
- ب) برآورد هزینه..... ۶۱
- ۱- بودجه متداول (سنتی)..... ۶۱
- مراحل تهیه و تنظیم بودجه متداول..... ۶۲
- پیش بینی نیازها برای سال بودجه..... ۶۲
- نیازهای پیش بینی شده به ارزش پولی..... ۶۳
- ۲- بودجه ریزی افزایش..... ۶۳
- نگه داشت سطح..... ۶۳
- عملیات توسعه..... ۶۴
- کار جدید..... ۶۴
- ۳- بودجه برنامه‌ای..... ۶۴
- بودجه‌ی عملیاتی، تعریف آن..... ۶۶
- مزایای بودجه ریزی عملیاتی..... ۶۶
- مراحل بودجه ریزی عملیاتی..... ۶۸
- مراحل بودجه ریزی عملیاتی..... ۶۹
- اهداف بودجه ریزی عملیاتی..... ۶۹
- نقاط قوت سیستم بودجه ریزی عملیاتی در دستگاههای اجرایی..... ۷۰
- نقاط ضعف سیستم بودجه ریزی عملیاتی..... ۷۱
- روش‌های تنظیم بودجه عملیاتی..... ۷۲
- الف) بودجه ریزی به روش حسابداری قیمت تمام شده..... ۷۲
- مرحله اول: طبقه بندی عملیات..... ۷۳
- مرحله دوم: انتخاب واحد اندازه گیری..... ۷۳
- مرحله سوم: محاسبه واحد هزینه..... ۷۴
- مرحله چهارم: پیش بینی حجم عملیات..... ۷۴
- مرحله پنجم: محاسبه هزینه..... ۷۴
- چالش‌های اجرای بودجه ریزی عملیاتی..... ۷۵
- تنظیم بودجه عملیاتی به روش اندازه گیری کار..... ۷۶
- دو نوع سیستم اندازه گیری کار معمول است که عبارت‌اند از:..... ۷۷
- الف) اندازه گیری کار بر اساس بررسی‌های زمانی..... ۷۷
- ب) اندازه گیری کار بر مبنای تجزیه و تحلیل آماری..... ۷۷
- مراحل روش اندازه گیری کار..... ۷۷

۷۹	برآورد هزینه‌های عملیات غیرقابل سنجش
۸۰	عوامل مؤثر بر اجرای موفق بودجه‌ریزی عملیاتی با استفاده از مدل «شه»
۸۰	توانایی برای اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی
۸۰	توانایی ارزیابی عملکرد
۸۱	توانایی نیروی انسانی
۸۱	توانایی فنی
۸۱	اختیار برای اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی
۸۲	اختیار رویه‌ای
۸۲	اختیار سازمانی
۸۳	پیش‌برش برای اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی
۸۳	پذیرش سیاسی
۸۳	پذیرش مدیریتی
۸۳	پذیرش اخلاقی
۸۴	مبانی حسابداری دولتی
۸۴	حسابداری نقدی
۸۴	حسابداری تعهدی
۸۵	مزایای حسابداری تعهدی
۸۵	حسابداری نیمه تعهدی
۸۶	حسابداری تعهدی تعدیل شده
۸۶	حسابداری نقدی تعدیل شده
۸۶	بودجه‌ریزی عملیاتی و حسابداری دولتی
۸۶	واحدهای عملیاتی در بودجه‌ریزی عملیاتی

فصل ششم: طبقه‌بندی بودجه‌ای در ایران

۸۹	طبقه‌بندی بودجه‌ای در ایران
۸۹	برقراری یک سیستم طبقه‌بندی نتایج زیر را در بر دارد
۹۰	هدف‌های اساسی طبقه‌بندی‌ها
۹۱	انواع طبقه‌بندی بودجه‌ای
۹۱	الف) طبقه‌بندی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار:
۹۲	تقسیم‌بندی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار به قرار زیر است:
۹۲	درآمد عمومی
۹۳	تعریف دیگری از درآمدهای عمومی

۹۴	درآمد اختصاصی
۹۴	درآمد شرکت‌های دولتی
۹۴	سایر منابع تأمین اعتبار
۹۵	طبقه‌بندی هزینه‌ها
۹۵	اصول طبقه‌بندی هزینه‌ها
۹۵	تفکیک هزینه‌های کالاها از خدمات
۹۶	تفکیک هزینه‌های جاری از سرمایه‌ای
۹۶	تقسیم هزینه‌ها به اجزاء مؤثرتر
۹۶	همانگی طبقه‌بندی با قوانین مالی و روش‌های حسابداری
۹۶	اهداف طبقه‌بندی هزینه‌ها
۹۷	طبقه‌بندی بر اساس فصول هزینه
۹۸	طبقه‌بندی مواد و اقلام هزینه به شرح جدول زیر است:
۱۰۰	اصول طبقه‌بندی عملیاتی
۱۰۱	ردیف‌های متمرکز
۱۰۳	طبقه‌بندی سازمانی
۱۰۳	اهداف طبقه‌بندی سازمانی
۱۰۴	طبقه‌بندی سازمانی در ایران
۱۰۶	برخی از مؤسسات و نهادهای عمومی نیروی به شرح زیر است:
۱۰۶	مؤسسات عمومی و غیردولتی
۱۰۶	نهادهای
۱۰۶	مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته به دولت
۱۰۷	سازمان صنایع دفاع و سازمان صنایع ملی
۱۰۷	طبقه‌بندی اقتصادی
۱۰۹	فصل هفتم: وضعیت بودجه در کشورهای در حال توسعه
۱۰۹	وضعیت بودجه در کشورهای در حال توسعه
۱۱۱	مشکلات عمده فرایندهای بودجه‌ریزی
۱۱۲	مشکلات عمده ساختار بودجه‌ریزی
۱۱۲	مشکلات عمده فرایندهای بودجه‌ریزی
۱۱۳	دسته‌بندی مراحل بودجه‌ریزی در بخش فرایندی
۱۱۳	مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در مرحله تهیه و تدوین بودجه
۱۱۴	مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در مرحله تصویب بودجه

- مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در مرحله اجرای بودجه ۱۱۵
- مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در مرحله نظارت بودجه ۱۱۶
- نقاط ضعف عمده در بخش فرایندهای نظارتی و کنترلی ۱۱۷

فصل هشتم: مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در ایران ۱۱۹

- مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در ایران ۱۱۹
- ۱- تخصیص اعتبارات جهت بقاء دستگاه نه اجرای وظایف ۱۱۹
- ۲- عدم ارتباط بودجه سالانه با شرایط اقتصادی ۱۲۰
- ۳- در نظر گرفتن بار ناشی از فعالیت‌های فعلی دولت ۱۲۰
- ۱- ناممahanگی میان منابع و مصارف بودجه ۱۲۱
- ۲- وجود هزینه‌های پنهان در بودجه ۱۲۱
- ۴- انعکات پایداری بیش از حد بودجه شرکت‌های دولتی ۱۲۳
- ۷- تضاد در درجه اضافی ۱۲۳
- ۸- تعیین تکلیف برای قلمروهای نامربوط به سیاست‌گذاری مالی ۱۲۳
- ۹- جدایی نظام هزینه‌ها از نظام کنترل بودجه و بی‌توجهی به کار آیی هزینه‌ها در مرحله نظارت ۱۲۴
- ۱۰- فقدان نظارت عملیاتی ۱۲۵
- ۱۱- منظور نکردن هزینه فرستادن است رفته عوامل مورد استفاده دستگاه‌های دولتی ۱۲۵
- ۱۲- تلاش برای مصرف اعتبارات در ماه‌های پایانی سال ۱۲۵
- ## فهرست منابع و مأخذ ۱۲۷
- منابع فارسی ۱۲۷
- منابع خارجی ۱۲۹